

SURVEYANS VE EĞİTİM

Dr. Ş. Barçın ÖZTÜRK

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik

Mikrobiyoloji AD

*Hasta oluyordum ve sen geldin
Yanında yüz öğrenciyle,
Simmakus
Yüz soğuk el bana dokundu
Hiç ateşim yoktu,
Simmakus,
Şimdi var*

M.S. III yüzyıl

Hastane Enfeksiyonları

- Hastalar hastaneye başvurduktan sonra gelişen ve başvuru anında inkübasyon döneminde olmayan veya hastanede gelişmesine rağmen bazen taburcu olduktan sonra ortaya çıkabilen enfeksiyonlardır.
 - Hastane yatışından 48-72 saat sonra
 - Taburculuk sonrası ilk 10 gün içinde

Hastane Enfeksiyonları

- İnkübasyon süresi uzun olan enfeksiyonlar için bu zaman çerçevesi uygun şekilde düzenlenir.
- Enfeksiyon hastaneye yatış sırasında var olan enfeksiyöz bir olayın komplikasyonu veya uzantısı ise nozokomiyal kabul edilmez.

Hastane Enfeksiyonları-Kalite

- Hastane enfeksiyon hızları sağlıktaki en önemli kalite göstergelerinden biri olarak kabul edilir
- Hastane enfeksiyon hızlarının kıyaslama (benchmarking) yapmak amacıyla kullanılabilmesi için standart tanımlar ve standart bir yöntem kullanılarak sürveys yapılmalıdır

Hastane Enfeksiyon Kontrol Programlarının Temeli

- Bazal hastane enfeksiyonu hızlarının ve zaman içinde meydana gelen değişikliklerin saptanması
- Enfeksiyon hızlarındaki anlamlı artışların fark edilmesi
- Kontrol önlemlerinin alınması ve bu önlemlerin etkinliğinin araştırılması

Hastane Enfeksiyonları Önlenebilir mi?

Ter

he

- te

düş

önl

ola

ğu

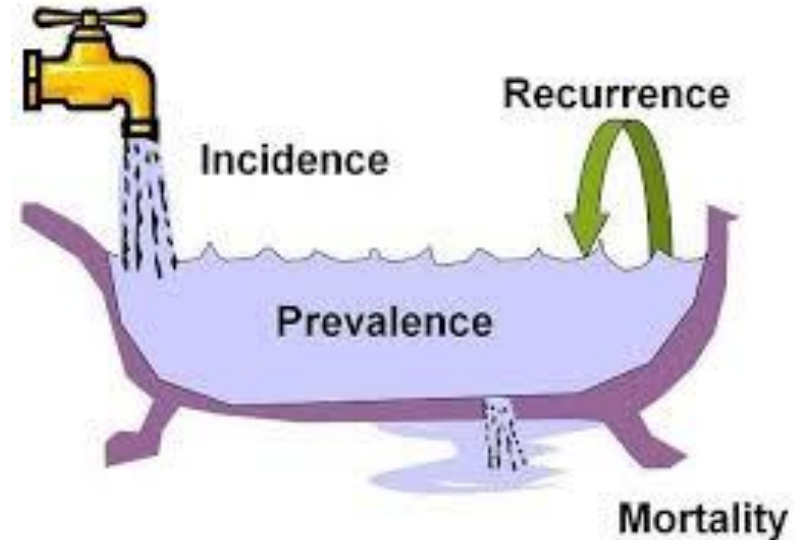
Hastane Enfeksiyonları Önlenebilir mi?

Aktif enfeksiyon kontrol programı uygulanan hastanelerde hastane enfeksiyon hızında %32'ye varan azalma sağlamak mümkün

- ✓ Sürveyans
- ✓ 150 yatağa bir enfeksiyon kontrol hemşiresi (25/06/2011 tarih 27975 sayılı Resmi Gazete)
- ✓ Hastane epidemiyoloğu
- ✓ Geri bildirim

Sürveyans

- Belirli bir amaca yönelik olarak veri toplanması, toplanan verilerin biraraya getirilerek yorumlanması ve sonuçların ilgililere bildirilmesinden oluşan dinamik bir süreç
- Gözet-izle

Sürveyansın Amaçları

- Endemik hastane enfeksiyon hızlarını saptamak
- Hastane enfeksiyonlarını azaltmak
- Salgınları belirlemek
- Enfeksiyon kontrol önlemlerini değerlendirmek
- Hastane personel eğitimini yönlendirmek
- Hastane enfeksiyonu hızlarını karşılaştırmak
- Yasal zorunluluk !!!

Sürveyansın Başarısı

- İzlenecek hastalık ve durumların belirlenmesi
- Bunlarla ilgili standart tanımların geliştirilmesi
- Bu tanımlar için yaygın kabul gören kriterlerin olması
- Sürveyansı yürütecek kişilerin yöntem ile ilgili eğitilmesi
- Uygulanabilir bir program oluşturulması

Sürveyans

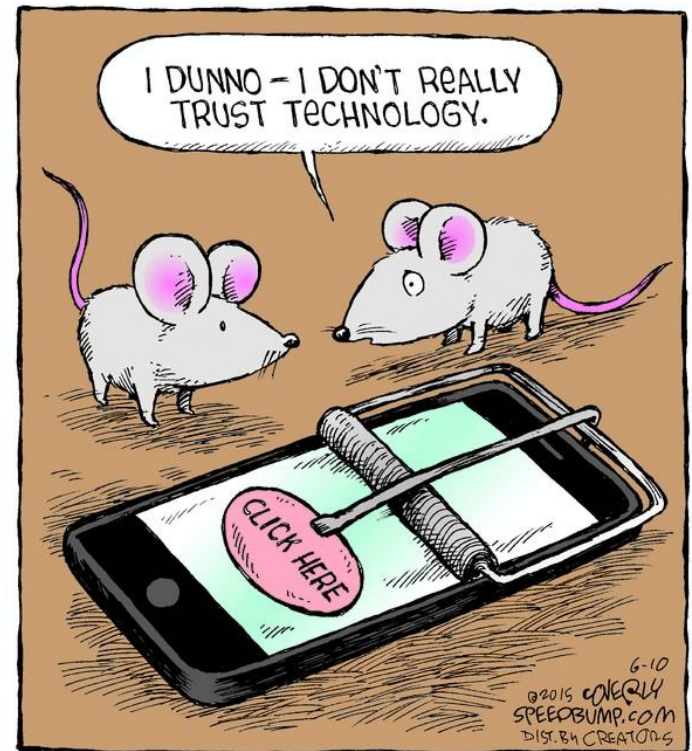
- Sürveyansla toplanan veriler mutlaka bilgisayar ortamında kayıt altına alınmalıdır.
- Veriler her zaman bilgiye dönüştürülmelidir.
 - İlgili bölümlere geri bildirim verilmesi
 - Sorunlar için ortak çözüm önerisi üretilmesi
 - Öncelikli alanların ve hedeflerin belirlenmesi

Sürveyans Verilerinin Toplanması

- Temel Veriler
 - Demografik veriler : ad-soyad, yaş, cinsiyet, dosya numarası, yattığı servis, yatış tarihi
 - Enfeksiyon: Tanı konulan tarih, enfeksiyonun yeri ve türü
 - Laboratuvar: Etken mikroorganizma, antibiyotik duyarlılık paterni, fenotipik ve genotipik tiplendirme
- Hastane enfeksiyon risk faktörleri
- Standart formlar, bilgisayar programı

Sürveyansta Veri Tabanları

- NNIS - 1970
 - SENIC (Study on Efficacy of Nosocomial Infection Control)
- NasoLINE - 1997
- UHESA - 2007
- INFLINE - 2014

CDC' nin Sürveyans Önerileri

Centers for Disease Control and Prevention
CDC 24/7: Saving Lives, Protecting People™

National Healthcare Safety Network (NHSN)

Infection Prevention and Control Assessment Tool for Hemodialysis Facilities

This tool is intended to assist in the assessment of infection control programs and practices in dialysis facilities. In order to complete the assessment, direct observation of infection control practices will be necessary. To facilitate the assessment, health departments are encouraged to share this tool with facilities in advance of their visit.

VERSION 1.4 – SEPTEMBER 2016

DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention

- Enfeksiyon kontrolüne yönelik kararlarda bu verilerin kullanılması
- Hastane epidemiyoloğu

Sürveyans Yöntemleri

- Aktif sürveyans
- Pasif sürveyans
- Prospektif sürveyans
- Retrospektif sürveyans
- Hastaya dayalı sürveyans
- Laboratuvara dayalı sürveyans

Sürveyansın Kapsamı

- Hastane genelinde sürveyans
 - Sürekli aktif sürveyans
- Prevalans sürveyansı
- Hedefe yönelik sürveyans
- Periyodik sürveyans

Hastane Genelinde Surveyans Dezavantajları

Hastane geneline ait HE bakım kalitesinin geçerli bir belirleyicisi değil !!

- Zaman kaybı
- Yoğun iş yükü
- Verilerin hatalı yorumu
- Yatış süresinin dikkate alınmaması
- Hastaneler arası karşılaştırma sorunu

Örnek

- A ve B Hastanelerinin Kadın-Doğum Servislerinde HE hızı %8
 - A Servisi: Enfeksiyonların %80'i nozokomiyal ÜSE
 - B Servisi: Enfeksiyonların %80'i CAE

Yataklı Tedavi Kurumlarında Ulusal Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Standartları - 1

- Tüm yataklı tedavi kurumlarının bütün 2. 3. düzey yoğun bakım ünitelerinde;
 - Tüm başlıklarda hastane enfeksiyonlarının hastaya dayalı sürveyansı
 - İnvaziv alet ilişkili hastane enfeksiyonları sürveyansı
 - Üriner kateter ilişkili üriner sistem enfeksiyonu
 - Santral venöz kateter ilişkili kan dolaşımı enfeksiyonu
 - Ventilatör ilişkili pnömoni
 - Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde doğum ağırlığına göre kategorize edilmiş invaziv araç ilişkili hastane enfeksiyonu sürveyansı

Yataklı Tedavi Kurumlarında Ulusal Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Standartları - 2

- Tüm yataklı tedavi kurumlarında ameliyat tipine özgü cerrahi alan enfeksiyon sürveyansı
- Ayrıca (isteğe bağlı) servislerde aşağıdaki sürveyansların yapılması önerilmektedir:
 - Bütün servislerde laboratuvara dayalı kan dolaşımı enfeksiyonu sürveyansı,
 - Hastanenin özellikleri (hasta popülasyonu) dikkate alınarak seçilecek diğer hastane enfeksiyonlarının sürveyansı.

Hedefe Yönelik Sürveyans (ADÜ uygulaması)

- YBÜ' ndeki tüm hastane enfeksiyonlarının izlemi (hastaya dayalı sürveyans)
- İnvaziv araç ilişkili HE sürveyansı
- Konsültasyon bazlı izlem
- Servislerde laboratuvara dayalı izlemi
 - Tüm servislerde kan dolaşımı enfeksiyonları
 - Servislerdeki mikroorganizma kümeleşmeleri
- Sorun mikroorganizmalar (laboratuvara dayalı sürveyans)
- Cerrahi alan enfeksiyonları
 - Seçilmiş başlıklar
 - Laboratuvar verileri
 - Konsültasyon

- Kayıt
 - Tüm verilerin INFLINE kaydı
- Geri Bildirim
 - Hastane Yönetimi'ne üç ayda bir hastane enfeksiyonu hızlarını içeren rapor
 - İlgili birimlerle verilerin paylaşılması ve hedefe yönelik eğitimler

Enfeksiyon Kontrol Eğitiminde Esaslar

- Bilimsel yeniliklerin izlenmesi
- Teknolojik gelişmelerin öğrenilmesi/uygulanması
 - Bilgisayarla veri girişi
 - Moleküler tetkiklerin yapılması
- Serbest denetleyici kuruluşların denetim ve eğitimleri (Dış Kontrol)

ENFEKSIYON KONTROL EĞİTİMİNDE
TEMEL HEDEF DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİĞİ
OLUŞTURMAKTIR !!

Davranış Değişikliği Bileşenleri

- Siyasi otorite bileşeni (Kanun, yönetmelik vb)
- Hukuki bileşen (Malpraktis)
- Bilimsel bileşen (Yayınlar, kılavuzlar, metaanalizler vb)
- Eğitim bileşen
 - Eğitim modeli (Çoklu eğitim uygulamaları)
 - Eğitimin sürekliliği (Rutin ve ihtiyaca göre)
 - Kimler eğitim almalı sorusuna yanıt arama çabası
 - Enfeksiyon kontrol ekibinin eğitimi
 - Sağlık personelinin eğitimi
 - Hasta ve ziyaretçilerin eğitimi
 - Diğer

Sonuç

- Hastalara ait kayıtların saklanması
 - Aşılama durumu, serolojik test sonuçları, bakteremi atakları, vb.
 - Diyaliz istasyonu, makina numarası, işlemi başlatan ve sonlandıran personel, vb.
- Personel eğitimi
 - El hijyeni, kişisel korunma malzemelerinin kullanımı, kan yoluyla bulaşan enfeksiyonlar, standart önlemler, hemodiyaliz ünitesine özel önlemler, vb.
- Hasta ve yakınlarının eğitimi
 - Kişisel hijyen, enfeksiyon belirti ve bulguları, aşılama, vb.

*Teşekkür
ederim*

